

Kl. 10.10

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 118: Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven. (Skærpelse af straffen for voldtægt, vold, uagtsomt manddrab, uagtsom betydelig legemsbeskadigelse, forsættelig fareforvoldelse, biltyveri, grov forstyrrelse af ro og orden, menneskesmugling og menneskehandel m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 26/2 2002. Første behandling 14/3 2002. Betænkning 16/5 2002).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Morten Bødskov (S):

Som tidligere fortalt støtter Socialdemokratiet lovforslaget. Vold og kriminalitet kan aldrig undskyldes eller bortforklares og skal derfor selvfølgelig også straffes hurtigt og effektivt.

Danmark er heldigvis et ganske trygt land at leve i, og det er glædeligt, at kriminaliteten generelt er faldet, men samfundet og kriminaliteten forandrer sig, og desværre har der i de seneste år været tegn på en uacceptabel stigning i grov vold og voldtægt. Det skal stoppes, og det er ikke mindst derfor, at Socialdemokratiet støtter dette her lovforslag, men for Socialdemokratiet er det uhyre vigtigt i denne her diskussion at understrege, at dansk retspolitik skal gå på to ben.

For det første skal der sikres en hurtig og konsekvent straf og en tidlig og effektiv forebyggelse af kriminaliteten. For det andet er det fuldstændig afgørende, at balancen mellem de forskellige strafferammer og -former både kan forklares og forsvares.

På begge områder, på begge ben, må Socialdemokratiet desværre konstatere, at regeringens lovforslag halter gevaldigt. Regeringens lovforslag skaber uforklarlige ubalancer i straffeloven, det mangler ambitioner og initiativer til at sikre en effektiv forebyggelse af kriminaliteten, og samtidig efterlader lovforslaget mange ubesva-

rede alvorlige spørgsmål om konsekvenserne for domstolene, kapaciteten i landets fængsler og arbejdsbetingelserne for de ansatte i kriminalforsorgen.

Under behandlingen af det her lovforslag har Socialdemokratiet gentagne gange påpeget lovforslagets mangler og efterlyst initiativer, der kunne rette op på de negative konsekvenser og den manglende sammenhæng i lovforslaget. Desværre er disse ikke fremkommet.

Et første kritikpunkt fra Socialdemokratiets side i forhold til lovforslaget er, at lovforslaget skaber uhyre usikkerhed om kriminalforsorgens arbejde og dens fremtid. Regeringen har indrømmet i bemærkningerne til lovforslaget, at lovforslagets merudgifter ikke vil kunne afholdes inden for kriminalforsorgens nuværende økonomiske ramme.

Hvad har svaret så været fra regeringen? En undersøgelse! Det er fint nok, men Socialdemokratiet synes, det er yderst beklageligt, at regeringen ikke giver et klart og konsekvent svar på konsekvenserne af lovforslaget. Man kan godt kalde det ansvarligt at fremsætte et så omfattende lovforslag med så store påvirkninger af og konsekvenser for kriminalforsorgen og så ikke levere et klart svar på det.

Hvilken usikkerhed, regeringen nu med de manglende svar her er med til at skabe for kriminalforsorgen, kan man bl.a. finde i det hørings svar, som Dansk Fængselsforbund har afgivet. Der siger man:

»Det er en meget stor ekstra opgave, som Kriminalforsorgen pålægges. [...] Kriminalforsorgen er et udsultet og underfinansieret system, bygningerne er misligholdte, og arbejdsmiljøforholdene er mildest talt elendige. Derfor bliver det meget vanskeligt at håndtere det ekstra pres, der lægges på systemet.«

Endvidere skaber lovforslaget voldsom usikkerhed om domstolens arbejde. Det er svært at komme uden om, at øgede strafferammer vil få dramatiske konsekvenser for domstolens arbejde og dermed også for borgernes sagsbehandlingstider.

Hvad er regeringens svar på det? Intet! Jo, faktisk kun noget, der trækker i den stik modsatte retning: Samtidig med en voldsom ekstra arbejdsindsats, en voldsom ekstra arbejdsbyrde for domstolene som konsekvens af lovforslaget, får domstolene at vide, hvis de læser regeringens eget budgetoverslag for 2002 og 2003, at de skal nedbringe personaleudgifterne med 72 mio.

kr., svarende til 280 årsværk inden for kontor-sektoren.

Prøv engang at lytte til, hvad retspræsidenten for Retten i Roskilde på vegne af præsidenterne for retterne i Århus, Odense og Aalborg skriver i et høringssvar:

»En så voldsom personalereduktion vil indebære, at domstolene ikke længere vil være i stand til at fungere på en forsvarlig måde, og dermed også få en negativ effekt på mulighederne for at gennemføre de intentioner, der ligger bag det foreliggende lovforslag.«

Kl. 10.15

Bliver det her gennemført, kan man sige, at regeringen i den grad stiller domstolene og borgerne i en fuldstændig uacceptabel situation, hvis absurditet i øvrigt står i skærende kontrast til selv samme regeringspartiers højtråbende tider i opposition, hvor vi i øvrigt alle sammen var enige om, at sagsbehandlingstiderne skulle ned.

Lovforslaget skaber nogle alvorlige og uforklarlige ubalancer i straffeloven. Som jeg startede med at sige, har det altid være afgørende for Socialdemokratiet, når vi indgår i den her slags forhandlinger, at balancen mellem de forskellige strafferammer og ikke mindst deres former både kan forklares og forsvares.

Vi har i Socialdemokratiet haft svært ved at skjule forundringen over tidspunktet for lovforslagets fremsættelse. Vi har meget svært ved at forstå, hvorfor regeringen ikke har valgt at vente på Straffelovrådets færdiggørelse af arbejdet med netop balancerne i straffeloven.

Lovforslaget skaber den helt uforklarlige ubalance, at strafferammen for voldtægt af en voksen nu bliver 2 år højere end strafferammen for seksuelt misbrug af et barn. Socialdemokratiet har stillet ændringsforslag til det for netop at udjævne denne uforklarlige ubalance.

Jeg skal blot konstatere, at vi i Socialdemokratiet finder det glædeligt, at regeringen nu støtter ændringsforslaget. Vi er glade for, at regeringens svar, som det er givet i høringssvarene til Børnerådet, der i øvrigt foreslår fuldstændig det samme som Socialdemokratiet, nu ikke længere er gældende. Det er for Socialdemokratiet yderst tilfredsstillende, at regeringen nu selv har fundet ud af det fuldstændig uforklarlige i, at strafferammen for voldtægt mod en voksen skal være 2 år højere end strafferammen for seksuelt misbrug af et barn.

Derfor er det overordentlig positivt, at regeringen nu vælger at støtte Socialdemokratiets

ændringsforslag om at hæve strafferammen for seksuelt misbrug af børn med 2 år.

Med disse bemærkninger støtter Socialdemokratiet selvfølgelig stadig væk lovforslaget.

Helge Adam Møller (KF):

Det var jo en spændende og interessant tale, den socialdemokratiske ordfører holdt. Bortset fra de sidste 22 sekunder var det jo en lang nedsabling af lovforslaget. Der var ikke grænser for, hvad der var galt med det osv., men så kom jo endelig de forløsende ord, at man alligevel stemmer for det, og det er jo dejligt.

I det hele taget er det jo også i dag en dejlig dag at være konservativ, fordi vi jo må konstatere, at det her forslag med de elementer om markant at hæve strafferammen for voldtægt, for grov vold, for menneskesmugleri, for grov spritkørsel osv., er ting, som Det Konservative Folkeparti selv sammen med enkelte andre partier i dette Folketing har kæmpet for ikke alene i de 8 år, hvor vi var i opposition, men også tilbage i 1980'erne, da vi selv havde regeringen, men desværre ikke regeringsmagten, fordi vi var i mindretal.

Men hvem har stemt imod i 1988, i 1992, i 1998 og i år 2001? Det har Socialdemokratiet, det har Det Radikale Venstre, og så kommer de nu og siger, at det er dejligt og glædeligt. Hvor er det pragtfuldt, at man kan blive klogere. Vi må jo så bare håbe, at de, hvis det er den udvikling, der er på vej, så får 15-20 år i opposition, så de også kan justere alle de andre tåbelige holdninger.

Jeg kan sige, det er pragtfuldt, at der nu er et flertal i det her Folketing, der tager mere hensyn til offeret end til gerningsmanden, der tager mere hensyn til almindelige menneskers retsfølelse, der synes, det er urimeligt, at tre eller fire mennesker kan voldtage en 15-årig eller 16-årig pige og slippe med et halvt år.

Det syntes Socialdemokratiet var rimeligt indtil for et halvt år siden. Nu har de skiftet holdning. Tak for det. Tak.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Efter denne svada vil jeg blot bede den konservative ordfører bekræfte, at der under den socialdemokratiske ledede regering og en socialdemokratisk justitsminister blev lavet to voldspakker. Jeg vil bede den konservative ordfører bekræfte, at store dele af det, der er indeholdt i dette lovforslag, som vi behandler i dag, også

var i tidligere justitsminister Frank Jensens lov-katalog.

Til det her med at blive klogere: Vi er jo som sagt meget glade for, at regeringen støtter Socialdemokratiets ændringsforslag, men vi kunne godt tænke os at vide, hvad der er sket, for justitsministeren, altså den konservative justitsminister, svarer faktisk i en kommentar til Børnerådet, at justitsministeren ikke – ikke! – kunne støtte, at man på nuværende tidspunkt ændrede som foreslået af Socialdemokratiet.

Det har man altså ændret holdning til, og det glæder vi os over, men vi kunne godt tænke os en begrundelse for, at man har ændret holdning.

Kl. 10.20

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Helge Adam Møller taler om hensynet til ofrene. Der er jo ikke mange, der, når de bare skal udtale sig, ikke vil tage hensyn til ofrene, men spørgsmålet er, hvad det konkret er, der ligger, som tager hensyn til ofrene.

Hvis man virkelig vil tage hensyn til ofrene, skal man gøre noget for at forebygge, at der kommer ofre, så skal man prøve at forhindre, at nogen bliver udsat for forbrydelser, men det, som den borgerlige regering sammen med Dansk Folkeparti gør, er det stik modsatte. Man skærer ned på det boligsociale arbejde, skærer ned på de sociale foranstaltninger, skærer ned på uddannelserne, skærer ned på alt det, der kan forebygges, at folk bliver udsat for forbrydelser.

Til gengæld øger man straffen, så folk kommer til at sidde længere i fængsel, uden at der er noget som helst bud på, hvordan der så skal være ressourcer i fængslerne til at forhindre, at folk begår ny kriminalitet. Så hvor er hensynet til ofrene?

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg fornemmer en smule bitterhed i hr. Helge Adam Møllers stemme. Det er selvfølgelig fair nok, men det undrer mig bare, at man fra regeringens og konservativ side ikke er i stand til ligesom at kommentere den kritik, som jo med rette er blevet rejst af det her lovforslag, altså fra Dansk Fængselsforbund, fra dommerne rundt omkring, fra retspræsidenten for Roskilde Ret, som jeg citerede i min ordførertale, der altså siger, at den her voldsomme personalereduktion,

som der er lagt op, gør det uhyre vanskeligt at efterleve intentionerne i lovforslaget.

Hvad har man tænkt sig at gøre ved det? Hvis man ikke gør noget, bliver konsekvensen længere sagsbehandlingstider for borgerne. Borgerne kan da ikke være tjent med, at en regering bare leverer et forslag, hvor den med den ene hånd lægger yderligere pres på domstolene, mens den med den anden hånd i sit budgetoverslag, finanslov og andet fjerner samlet set 280 mennesker fra domstolene.

Intet svar får man, og det er da virkelig dårligt.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Fru Sandy Brinck spurgte, om ikke jeg kunne bekræfte en lang række ting. Det, jeg kan bekræfte, er, at der var to ordførere fra henholdsvis Venstre og Det Konservative Folkeparti, det var fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Helge Adam Møller, der i sidste folketingssamling, mens Socialdemokratiet var i regering, og i folketingssamlingen før, fremsatte et lovforslag med 98 pct. af det samme indhold som det her lovforslag.

Hvis fru Sandy Brinck har glemt, hvordan det gik dengang, skal jeg sige, at regeringen stemte imod, og det er derfor, jeg glæder mig over, at man nu, hvor man er kommet ud af regering, er enig med os.

Så bliver der spurgt, om borgerne kan være tjent med det her. Ja, det kan borgerne søreme være tjent med, for der er for mig ingen tvivl om, at et kæmpe flertal af det danske samfund, af borgerne i det danske samfund, uanset om de er socialdemokrater, konservative eller andet – det har man jo lov til at være – synes, at det her er rigtigt.

Med hensyn til pladserne i fængselsvæsenet: Selvfølgelig koster det her flere pladser i fængselsvæsenet. Det er jo også klart og tydeligt anført, men man glemmer jo tilsyneladende, at det ikke koster flere pladser i dansk fængselsvæsen i efteråret i år, for loven træder først i kraft om et par måneder, og så er det altså noget, man lægger oven på en straf, der måske tidligere var 1 år, og så bliver den, hvis det er voldtægt, udvidet med yderligere 1 år.

Det vil sige, at det tidligst får virkning i år 2003 og på de fleste områder i år 2004. Mig bekendt har vi ikke fremsat forslag til finansloven endnu, så derfor er der sammenhæng i tingene, kan jeg sige til hr. Morten Bødskov.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det synes at være forbigået hr. Helge Adam Møllers opmærksomhed, at Det Radikale Venstre faktisk stemmer imod det her lovforslag. Vi er enige i mange af de kommentarer og mange af de kritikpunkter, som Socialdemokratiets ordfører remsede op til lovforslaget.

Vi er faktisk enige i samtlige kritikpunkter, vi tager bare konsekvensen af kritikken og stemmer imod, og det fremgår af vores betænkningssbidrag, hvorfor vi stemmer imod. Det gjorde vi også, før den nuværende regering kom til, og vi gør det altså stadig væk.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg er selvfølgelig særlig glad for, at man har lov til at være andet end konservativ, vil jeg godt starte med at sige.

Kl. 10.25

Hvis hr. Helge Adam Møller havde hørt efter, så var en stor del af det socialdemokratiske ordførererindlæg netop om, at vi gerne havde set, regeringen havde ventet, til Straffelovrådet kom med sin betænkning.

Vi har jo den her pudsige situation, at først syntes V og K ikke, at man skal have nogen til at kigge straffeloven efter, det kan de godt selv, så skriver de i regeringsgrundlaget, at det må man hellere få nogle til, hvorefter vi andre siger, at sådan nogle faktisk er i gang. Nå ja, siger V og K, jamen så synes vi, det er en god idé, så skal de bare komme med det lidt før, og så fremsætter de i øvrigt skærpelsen af straffe uden at vente på, at der kommer noget fra Straffelovrådet. Det er en helt relevant kritik.

Så vil jeg godt sige til spørgsmålet om penge, hvor hr. Helge Adam Møller siger, at de ikke har fremsat finanslovsforslag endnu: Nej, men så meget desto mere er der grund til at understrege fra os, som støtter lovforslaget, at når man ikke har vist så meget som skitsen til en løsning af de konsekvenser, det får for domstolene, for kriminalforsorgen, så vil vi heller ikke tage ansvar for de økonomiske konsekvenser. Det er ikke det, vores stemme går til.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Hr. Helge Adam Møller svarede jo ikke på mit spørgsmål, for jeg spurgte ikke om fængselsvæsenet, jeg spurgte om domstolene. Der er situationen den, at man pålægger domstolene en

vorlig ekstra arbejdsbyrde, samtidig med at man stiller dem i udsigt, at de skal afskedige 280 kontorfunktionærer.

Det er da en ubalance og nogle negative konsekvenser, som præsidenterne for retterne i de største byer på stribe i høringssvar har dokumenteret, og hvis hr. Helge Adam Møller er i tvivl om det, så kunne han jo prøve at læse høringssvarene.

Det andet kritikpunkt er også utrolig vigtigt, og det er de ubalancer, som det her forslag skaber, ubalancen mellem, at man nu med lovforslaget kan få en straf, der er 2 år længere, hvis man voldtager en voksen, end hvis man seksuelt misbruger et barn.

Derfor stiller Socialdemokratiet et ændringsforslag om også at hæve strafferammen for seksuelt misbrug af børn, fordi sådanne ubalancer i vores straffesystem hverken er forklarlige eller forsvarlige. Det kan simpelt hen ikke forklares, derfor skal det udjævnes, og derfor stiller Socialdemokratiet det her ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jamen jeg har ingen problemer med ændringsforslaget. Det er jo også derfor, vi stemmer for det. Men jeg har lidt svært ved at følge argumentationen, for man siger, at der skulle slet ikke være fremsat noget overhovedet, vi skulle have ventet, til Straffelovrådet havde talt. Så siger vi, og det har været vores pointe hele tiden, at der er nogle enkelte områder, som vi – og når jeg siger vi her, er det Det Konservative Folkeparti og Venstre – igennem 10, 15 eller næsten 20 år har kæmpet for og argumenteret for, at der var et skrigende behov for at justere strafferammerne på. Det vil vi så ikke vente på. Det kan man være uenig eller enig i, men det er en politisk mærkesag for os. Så fremsætter vi lovforslaget, men vi fremsætter så lidt som overhovedet muligt.

Så kommer Socialdemokratiet og siger, at de ville slet ikke have haft noget, men når vi nu er i gang, så vil de godt have et enkelt mere med. Så siger vi: Fint, så tager vi det, fordi vi er enige i intentionen – intet problem. Men det er vel ikke noget at være ked af.

Derfor støtter vi ændringsforslaget, og vi synes stadig væk, det er rigtigt, at vi foretager det her, inden Straffelovrådet taler. Straffelovrådet er nogle, man skal lytte til, og man skal sætte sig ind i deres argumenter, men i sidste instans er det jo ens egen politiske holdning og dette Fol-

ketting, der skal afgøre, hvad der efter deres opfattelse er ret og rimeligt. Det er altså ikke eksperter, der bestemmer. Dem skal vi lytte til, men det er os, der i sidste instans afgør det.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det sidste har hr. Helge Adam Møller fuldstændig ret i. Det er sådan set også derfor, man kan sige, at det ændringsforslag, som Socialdemokratiet stiller, faktisk med al ønskelig tydelighed viser, hvad problemet er, når man ikke venter på, at eksperter ser det hele igennem.

Vi kunne bare som lægfolk kigge ned igennem et enkelt kapitel og sige: Hov, det, regeringen foreslår, er, at voldtægt af en voksen skal have en strafferamme, der er 2 år højere end for seksuelt misbrug af et barn. Det forstår vi ikke, det kan vi ikke forklare, det kan vi ikke forsvare.

Så stiller vi et ændringsforslag. Vi diskuterer det under første behandling, den konservative justitsminister henviser til, at lige nøjagtig det punkt må Straffelovrådet tage sig af.

Så er der altså sket et eller andet i den mellemliggende periode, der gør, at nu kan regeringspartierne også støtte det socialdemokratiske ændringsforslag. Det er vi glade for, men vi ville så frygtelig gerne vide, hvad det er, der er sket.

Kl. 10.30

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg skal for Dansk Folkepartis vedkommende sige, at vi selvfølgelig stemmer for det her. Vi stemmer også for ændringsforslaget.

Jeg forstår det ikke, måske kan hr. Helge Adam Møller forklare, hvad der er problemet. På den ene side stemmer Socialdemokratiet for højere strafferammer, på den anden side stemmer Venstre, Dansk Folkeparti og De Konservative for ændringsforslaget. Det er da sund fornuft. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvad debatten drejer sig om. Er det bare utilfredshed? Har man fortrudt, at man stemmer for de højere strafferammer, hvor er egentlig problemet?

Nu er det hr. Helge Adam Møller, der har været ordfører, så det er ham, jeg skal stille spørgsmålet til, men måske kan hr. Helge Adam Møller komme med en forklaring. Jeg tror ikke, at Socialdemokratiet selv kan.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Det er lidt underligt, at hr. Helge Adam Møller ikke vil svare på så alvorligt et kritikpunkt, som det, der er udtrykt fra retspræsidenterne ved de store retter her i landet, nemlig at der er voldsomt usammenhæng i det faktum, at man med den ene hånd pålægger domstolene alvorlige og voldsomme arbejdsbyrder i de kommende år, og med den anden hånd i sine egne budgetoverslag præsenterer dem for en besparelse på 280 kontorfunktionærer. Hænger det sammen, må jeg spørge hr. Helge Adam Møller.

Nu har jeg spurgt to gange, og det, der er pointen, er jo, at det lige nøjagtig er en ret alvorlig kritik, for det er et ganske godt billede på, at der er mange ubalancer i det her lovforslag, som Socialdemokratiet også under udvalgsbehandlingen har forsøgt at få svar på, men endnu ikke har fået svar på, desværre.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Lad mig starte med hr. Morten Bødskov denne gang, så jeg er sikker på, at jeg kan nå det. Det er rigtigt, at der har været nogen kritik fra forskellige, retspræsidenter osv., men der ligger jo krystalklare svar i Retsudvalget fra Domstolsstyrelsen, altså dem, der styrer domstolene, og det er ikke Justitsministeriet, men en uafhængig Domstolsstyrelse, at man i indeværende år med de nedskæringer, der er foretaget, kan løse opgaven. Hvad der skal ske i 2003 og 2004 er jo ikke afgjort endnu. Justitsministeriet og Domstolsstyrelsen har forhandlinger, finansloven er ikke fremlagt, men i 2002 kan man gennemføre opgaven, færdig, punktum. Det står i svarene, og hr. Morten Bødskov kender dem.

Så angående ændringsforslaget: Vi stemmer som sagt for det forslag om at hæve strafferammen også for seksuelt misbrug af børn, men dér, hvor den store forskel er, er, at for mig har det aldrig været afgørende og bliver aldrig afgørende, hvad strafferammen er. Det, jeg er interesseret i, er, at strafudmålingen står mål med det, man har foretaget sig.

Det, vi har kunnet konstatere vedrørende eksempelvis voldtægt, hvor vi har haft strafferammer, der går op til 6 år og i grove tilfælde op til 10 år, er, at domstolene har bevæget sig nede på et niveau, som typisk har ligget mellem et halvt år og 2 år, og så er man aldrig gået højere, selv om strafferammen altså går helt op til 10 år.

Det har jo ikke været tilfældet med den anden strafferamme vedrørende seksuelt misbrug. Den har domstolene i langt større omfang, heldigvis og tak for det, udnyttet, og derfor har vi ikke syntes, at der var den absolut klare grund til her og nu at ændre den. Men når Socialdemokratiet ønsker det, så har vi ingen problemer med det overhovedet. Fint, vi stemmer vi for. Hvad er problemet?

Formanden:

Fru Birthe Rønn Hornbech som ordfører.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg skal sige, at når jeg ikke tog ordet fra starten, er det altså, fordi min fantasi alligevel var for begrænset til at tro, at vi nu skulle stå her, hvor al folket kan se os, og drøfte tekniske ting, når vi alligevel er enige om at stemme for forslaget.

Men så skal jeg da gerne repetere: Venstre og De Konservative har som oppositionsparti i årevis kæmpet for at få højere straffe for vold og voldtægt og andre voldsforbrydelser. Det har vi ikke kunnet komme igennem med under den socialdemokratiske regering. Der er blevet sagt klart nej.

Det har tidligere været et punkt i valgkampen for os. Men da denne valgkamp nærmede sig og Socialdemokratiet kunne se, at folkestemningen var med Venstre og De Konservative, så fremsatte man i sidste øjeblik, før man vidste, man ville udskrive folketingsvalg, selv et forslag, der lignede det, som Venstre og De Konservative havde fremsat i sidste samling.

Kl. 10.35

Det er også helt i orden, men så er man selvfølgelig nødt til at holde fast i standpunktet efter valget, og jeg synes, det er glædeligt, at Socialdemokratiet gør det, så jeg forstår ikke, hvad det er, vi skal stå og diskutere her.

Så er det, som om Socialdemokratiet ikke er så begejstret for, at vi stemmer for Socialdemokratiets ændringsforslag. Jamen selvfølgelig gør vi det! Jeg kan i hvert fald med hensyn til min egen holdning sige, at jeg mener det samme i dag, som jeg sagde under førstebehandlingen, nemlig at når Socialdemokratiet kommer med det her forslag, er det jo, fordi man ikke kender sin straffelov.

Det er altså allerede sådan i dag, at for overgreb mod børn, hvis der ikke er tale om voldtægt, er der en strafferamme på op til 12 år, og det bliver der ved med at være, og hvis der er tale om voldtægt, falder selvfølgelig også min-

dreårige børn ind under voldtægtsbestemmelsen med den nye, forhøjede strafferamme.

Det er, som om Socialdemokratiet har overset, at den straffebestemmelse, vi skærper nu, altså også omfatter mindreårige lige så vel som voksne, og derfor er der ikke noget specielt behov for den bestemmelse, som Socialdemokratiet sætter ind, men når de nu vil have den, vil vi da ikke modsætte os det.

Man kan altså ikke bebrejde en regering, at den ikke vil stå som fremsætter af et forslag, der er juridisk ukorrekt, og som ikke er nødvendigt. Men da det jo er udtryk for en holdning hos Socialdemokratiet, som vi er enige i, nemlig at overgreb mod børn er aldeles modbydeligt, så tager vi den da med, selv om vi ikke tror, at den får nogen betydning, fordi voldtægtsbestemmelsen strammes takket være denne regering, og den omfatter også de mindre børn. Så håber jeg, at det står helt fast.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det er bare til forståelsen ude i landet. Det er ikke sådan, at Socialdemokratiet laver en ny straffebestemmelse. Den straffebestemmelse, det her ændringsforslag handler om, nemlig § 222 i straffeloven, eksisterer i dag. Jeg håber ikke, at jeg skulle forstå fru Birthe Rønn Hornbech sådan, at den var unødvendig.

Den eksisterer i dag, og det eneste, vi så stiller forslag om fra Socialdemokratiets side, er, at den strafferamme, som hidtil følger strafferammen for voldtægt – det vil sige, når regeringen har foreslået, at voldtægtsstrafferammen skal op, bliver den på 12 år – også skal gælde for seksuelt misbrug af børn. Så bestemmelsen eksisterer altså allerede i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 139: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Forbedret vidnebeskyttelse).

Af justitsministeren (Lené Espersen).

(Fremsat 27/2 2002. Første behandling 14/3 2002. Betænkning 21/5 2002. Ændringsforslag nr. 1 af 23/5 2002 uden for betænkningen af Line Barfod (EL)).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Line Barfod (EL).

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg skal blot kort meddele, at Venstre stemmer imod Enhedslistens ændringsforslag, og jeg vil godt forklare hvorfor, for når man ser teksten, ser det jo egentlig meget smukt ud.

Vi står her med en ændring af retsplejeloven, der drejer sig om det, man i daglig tale kalder anonyme vidner, men som jo ikke er anonyme vidner, men vidner, som den tiltalte ikke skal have lov at vide hvem er, men retten ved det, anklagemyndigheden ved det, og forsvareren ved det.

Jeg skal derfor først sige om den sag, at der skal ikke i den danske befolkning brede sig en fornemmelse af, at nu er der ingen borgere, der behøver at gå hen og vidne i retten mere. Det er slet ikke det, det forslag her drejer sig om. Det er en borgerpligt at vidne, og enhver, der gerne vil have en gerningsmand straffet, når han selv bliver overfaldet, bør også forstå, at hvis han selv overværer noget, må han også hjælpe politiet. Hvis ikke borgerne hjælper politiet, hjælper de forbryderne.

Men der kan være nogle ganske særlige tilfælde, hvor det er helt rimeligt, at den tiltalte

ikke får at vide, hvem det er, der har vidnet imod ham.

Hvis han ikke har nogen som helst interesse i at vide, hvem det er – det er ikke svigermode- ren, der ikke kan lide ham, det er ikke den tidligere kæreste, der ikke kan lide ham, det er ikke rockerammeraten, han konkurrerer med, det er et helt udenforstående vidne, som han kan være fuldkommen ligeglad med hvem er, men hvor man påfører vidnet en forfærdelig frygt – så vil domstolene have mulighed for at fritage dette vidne for at skulle aflevere sit navn til den tiltalte. Det er det, der er tale om her.

Kl. 10.40

Det vil blive anvendt meget sjældent, og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at forsvarerne, hvad de er i deres gode ret til, i retten vil anføre, at når tiltalte ikke ved, hvem det er, er han afskåret fra muligheden for at sige, at det vidne jo er en dødsfjende, og derfor vil en forsvarer procedere på, at det vidne ikke er lige så godt som alle andre vidner. Det må så indgå i rettens vurdering. Vi har fri bevisbedømmelse her i Danmark. Men alt andet lige er et anonymt vidne selvfølgelig et lidt svagere vidne end et vidne, der står frem ved navn.

Så kommer fru Line Barfoed med et ændringsforslag om, at vi da i hvert fald må forlange, at forsvareren er til stede. Og det lyder jo meget tiltalende, og jeg vil da også sige, at det givet også vil være normalsituationen. Men forslaget er udtryk for, at man altså binder retten til at sige, at hvis ikke forsvareren er der, må den ikke tillade dette vidne ført.

Vi kan jo ikke stå her i dag og sige, at der er en eller anden situation, hvor det altså var nødvendigt at afhøre et vidne, inden forsvareren nåede frem. Vi kan jo ikke stå her og forudse, hvad der kan komme af eksempler. Det er såmænd den eneste grund til, at vi stemmer imod.

Vi tager det som en selvfølge, at retten, når det overhovedet er muligt, vil forlange, at forsvareren er til stede, og skulle det ikke være muligt, så vil forsvareren, når han når frem, naturligvis påstå, at vidnet er endnu svagere i bevisbedømmelsen. Så sådan er det. Vi stemmer imod Enhedslistens ændringsforslag.

Sandy Brinck (S):

Enhedslisten er kommet med et ændringsforslag sådan lidt to minutter i tolv, et ændringsforslag, som dybest set forbedrer loven, om jeg så må sige, og gør det sværere at anvende anonyme vidner. Men da Socialdemokratiet er imod lovför-